

Landskap: Småland
Härad: Östbo
Socken: Tännö
Uppteckningsår: 1935
Upptecknat av: Ernst Dahlin
Adress: Estöv
Berättat av: Valfrid Johansson, Tännö
Född år 1860 i Tännö

Uppteckningen rör Korpral Gunne Storm på
Kärabo, en naturläkare och "do-
ktor" från förra hälften av
1800-talet.

Realregister:
N:o.

Sagemannen är f.d. lantbrukaren
Valfrid Johansson, Hagakull Tännö. Upp-
lysningar om honom äro givna i upp-
teckningen å 1935: "En afton med Valfrid
Johansson", veri även Korpral Gunne Storms
shicklighet som skridskoåkare beskrives. Val-
frid Johansson är utan tvivel den bästa
källan till upplysningar om Korpral Gunne Storm.

-2-
5075

2
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om korporal Gunne Storm och hans skick-
lighet som naturläkare och "kodoktor" be-
rättar sigemmanen följande:

Vi hade här i Tärnö ett riktigt original,
som hetade korporal Gunne Storm på Kera-
bo.* Han var korporal vid Smålands grenad-
järcer och bodde i ett soldatbryggeri här i Tärnö
som hetade Keriabo. Han dog här år 1850.

Till Keriabo ställde bygdens (byggdens) folk
ofta sin färd, då det var tal om att få bot
för handverk, att slå äder eller att stanna
blod. Detta var nämligen Gunne Storm expert
på, och han hade fått namn om sig i

*/Se även nyhetskröningen år 1935: "En affär med
Valfrid Johansson i Tärnö" sidorna 33 o. 34.

bygderna att vara särskilt skicklig och han
berika en värdig övermåttlig förmåga
därvidlag. Jag skall särskilt tala om ett fall,
då Storn utförde en hårt utöver övermåttlig
görning som "kodoktor".

Storn tog alltid befallt på ett eller annat
sätt för sina tjänster. Han följande inte så likt
därja, och efterom jordbruket på Käröls var
magert, ville han inte gärna tära bort sina
konster av frukten för att få en konkurrens
i byden. Min svogfar, som föddes år 1826 och
dog i 1920, hade en bror, som i sin ungdom
hök allt föll tillfälligt om, att få tära konster
att stanna blod av Storn. Storn tyckte
väl om grönvackern och hade ju inte all
frukta av honom. Storn var då ju gamla
der och kände väl, att det var naturligt.

5075

Men snart efter det löftet var givet, blev Storm
allvarligt sjuk, och då ville min farbror inte
gå till honom, ty då skulle det se ut, som
om han "vänkade livet" av honom. En
tid därefter, det var år 1850, dog Storm, och
hans ligester med sin schicklighet att stäna
blod, tog han med sig i graven. Min fa-
bror grände sig dock ibland över, att han
inte gånat på i tide, att få läsa kausken
att stäna blod av Storm.

Korpral Storm var som sagt mycket
arbitrad till att bota handvark. Han botade
den på ett övernaturligt sätt. Han brukte
nämligen "läsa bort" den. Först tog han
ett tåket på om "käftan" och bröjde sedan
gubbla och bolla, men ved han sade, det
visste ingen. Människan i "fornhå" (förr i tide)

Skriv endast på denna sida!

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bota handvark
genom att läsa
bort den.

vara ju mycket mer inbillningsrika i bägge
riktningarna - mot ut och gott - än vanligt.

Så inbillningen gjade väl mycket till, då Storm
lyckades baka någon fin kändis, han vet!

Det var dock inte förtjänligt att "läsa
bort" kändisen, som gjorde Storm så berömd,
utan det var förtjänligt att stå åker, då han
väl använde sig av ett "äderjärn", han vet, men
förtjänligt var det förtjänligt att stämma blod. Offra
lärt det ha gått övermåttens till ständigt.

En gång visade sig Storm rikligt på den
stora linan, som man säger. Han stände de
blod på en kasterad hjern, men det gick inte
rätt till, han vet, det var "kasterad" (kaldon)
i görningen. Min styfson, som ju var född i
1856 och dog 1920, upplevde själv det hela och
brukade ibland berätta därpå. Då han var

Stämma blod
på övermåttens-
ligt sätt

5075

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

man hade man i hans hem i Taimo gäst-
givaregård flera "ogjällade" (icke kerkerade)
djur, som man brukte kalla "djuror".
De hade fått sitt egendamliga namn där,
att de användes på samma sätt som voss.
Man brukade köra med dem framför vä-
gskilt kunga lass såsom timmerlass på
dröjar o.d. Men de voro alltid mer eller
mindre "illbaltiga" (oregerliga) att köra med
och därför bestöt min farfar, att lika
"gälla" (kerkera) två av dem. Han "bedade"
därför Anders i Bokåsen, som man
brukade anlita i sådana fall. Strid kom
ut i utfärd operationen på djuren på ett
händiga sätt. Men en strid efter det strid
gäll, började det blöda från den ene voss så
fuktklämmt, att blodet "rände" från den ene

- 7 -
5075

7
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ändan av gödsbrännen i "Lagården" till den
andra. Den som blev mest förskräckt var
min farmor. Hon sade stree till min styg-
fer, att han skulle skynda sig av alla krafter
till Storm i Kärabo och se huron
komma till hjälpen, ty skrid i Bokåsen
kunde inte göra något åt den. Det var
redan sent på kvällen då min stygfer
kom fram till Kärabo. Storm hade
redan gått till sängs. Han lög mig vieda
och hörde genom golvet, då min stygfer
talade om för Storms huske, att den
en tjurden var gällad och man höll
mig och förblöda, och att man bad, att
Storm genast skulle komma och hjälpa
gärrgården och tjura blodet på den.
Storms huske barhedi då med ett

- 8 -
5075

8
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

kravt heft i boken för att få storm att
vakna. Efter en kort stund kom han helt
klädd ner från vinden och sa till min
sympa: "Jag börde att bjuroen var gällad,
och att den hilla på att förtöda. Men
nu svarar jag för, att det inte rinner
en droppe blod till, inte en droppe!" Så
du kan lugnt gå hem nu!" Min sympas
kunde ju inte göra oss på den säkra si-
dan, utan sa bevakande: "Ja, men gå
med oss till gästgivaregården, så får vi se,
hur det står till, och så får storm se,
så mycket vi vill!" Storm kastade de röja
kläder på sig och följde snart med oss till
gästgivaregården, ty han var mycket glad för
"fylla" liksom alla krekter. Under vägen sa
Storm till min sympas: "Om bara jag

5075⁷

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vet om'et, så kommer det inte en droppe
blod ur en vena, inte ens om man
kugger den mitt av bara jag vet om'et,
innan kugget går!!! Det var ju väl
sörkt sagt, han vet, men Storm var all-
tid så säker. Och det egendomliga var,
att när man kom ner till gästgäva-
gården, så hade blodet helt slut att
rinna ur vena. Man berättade senast i
läggen, att blodet runnit som ur en
källa, men så upphörde det plötsligt
att rinna, och man kunde inte förstå varför.
Men det visade min styf far att ge bered om.
Just då blodet från vena ständes var han yngre
hos Storm, och då stände Storm det endast
genom sina ord. Egendomligt var det, att det
bedrog så tydligt Storms rykte, att kunna stanna blod.